

СИЛАБУС КУРСУ
«ГОСПОДАРСЬКЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ
ПРАВО»

Ступінь вищої освіти - бакалавр
 Освітньо-професійна програма: **Право**
 Галузь знань: **08 Право**
 Спеціальність: **081 Право**
 Компонент освітньої програми – вибіркова дисципліна
 Рік підготовки – 3 рік, семестр - 6
 Кількість кредитів: 4
 Мова викладання: українська
 Дні занять: згідно з розкладом
 Консультації: згідно з розкладом

Керівник курсу – **Майка Максим Борисович**, викладач юридичних дисциплін, кандидат юридичних наук
 Контактна інформація – mayka_mb@i.ua

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна **«Господарське процесуальне право»** займає важливе місце у професійній підготовці майбутніх фахівців – бакалаврів права та спрямована на формування у студентів знань про зміст господарського процесуального законодавства, основні положення з питань застосування господарського процесуального закону, структуру і повноваження органів, які реалізують господарсько-процесуальну діяльність, її форми і методи, практику застосування господарського процесуального законодавства, практичну діяльність учасників судового процесу; вмінь: орієнтуватися в системі нормативно-правових актів, якими регламентуються відносини у сфері відправлення правосуддя у господарських справах.

У курсі навчальної дисципліни передбачено вивчення поняття та особливостей регулювання суспільних відносин між учасниками господарського процесу і судом при здійсненні правосуддя в господарських справах.

Навчальна дисципліна спрямована на вивчення та засвоєння здобувачами освіти процесуальних норм та основних правових інститутів у галузі процесуального регулювання порядку розгляду спорів господарськими судами України.

СТРУКТУРА КУРСУ ТА ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Кількість годин (аудит./самост.)	Тема	Результати навчання	Форми контролю
22/34	Змістовий модуль I. Загальні положення господарського судочинства		
6/8 Л1,Л2,С1	Тема 1. Поняття, предмет та особливості господарського процесуального права. Господарський процес: загальні положення, юрисдикція	Знати господарське процесуальне право як науку, його місце серед процесуальних галузей права, особливості, предмет, метод; розуміти принципи господарського процесу, закріплені в ГПК України, а також засадничі принципи із Закону України «Про судоустрій і статус суддів»	Питання
4/8 Л3,С2	Тема 2. Суд. Учасники господарського процесу	Орієнтуватися, у якому складі господарський суд різних інстанцій слухає справи, вивчити підстави та процедуру для відводу (самовідводу) судді; знати права та обов'язки сторін у господарському процесі, порядок участі свідків, третіх осіб та роль інших учасників у господарському судочинстві	Реферати, питання
8/10 Л4,Л5,С3,С4	Тема 3. Докази та доказування в	Засвоїти правила доказування у господарському процесі; вміти проаналізувати поняття	Питання

Кількість годин (аудит./самост.)	Тема	Результати навчання	Форми контролю
	господарському процесі	допустимості, належності, достовірності та достатності доказів кожного окремо та у сукупності.	
4/8 Л6,С5	Тема 4. Організаційні засади провадження в господарському судочинстві	Знати порядок обрахування, впливу господарських процесуальних строків; знати види судових витрат у судовому процесі, розмір судового збору, порядок відшкодування судових витрат; засвоїти види заходів процесуального примусу, проаналізувати їх ефективність	Питання, модульний контроль
26/38	Змістовий модуль II. Судове провадження. Перегляд та виконання судових рішень		
8/10 Л7,Л8,С6,С7	Тема 5. Позовне та спрощене позовне провадження	Засвоїти порядок подання позовної заяви, вивчити повноваження суду на стадії відкриття провадження у справі, вивчити призначення підготовчого провадження; вивчити особливості спрощеного позовного провадження у порівнянні з загальним позовним, з'ясувати, які справи є малозначними	Питання
8/10 Л9,Л10,С8,С9	Тема 6. Розгляд справи по суті. Наказне провадження	Знати порядок розгляду справи по суті, проаналізувати повноваження суду при вирішенні спору по суті, вивчити зміст ухвали, рішення суду; вміти аналізувати вимоги, які розглядаються у наказному провадженні, особливості судового наказу	Реферати-повідомлення, питання
6/10 Л11,Л12,С10	Тема 7. Провадження в суді апеляційної та касаційної інстанції	Знати порядок звернення з апеляційною скаргою, повноваження апеляційної інстанції, постанови апеляційного суду; засвоїти особливості перегляду судових рішень першої та апеляційної інстанцій у касаційному суді, дослідити структуру Верховного Суду, повноваження касаційної інстанції тощо	Питання, практичні завдання
4/8 Л13,С11	Тема 8. Особливі порядки провадження в господарських справах. Виконання судових рішень у господарських справах	Знати зміст нововиявлених та виключних обставин, порядок перегляду справ за такими обставинами; засвоїти основні засади виконавчого провадження, особливості виконання рішень господарських судів, повноваження суду в сфері судового контролю за виконанням судового рішення; ознайомитися з правовими засадами процедури оскарження рішень третейських судів, її особливості у порівнянні із порядком оскарження судових рішень	Питання, модульний контроль

СХЕМА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Семестр VI

	1 тиждень	2 тиждень	3 тиждень	4 тиждень	5 тиждень	6 тиждень	7 тиждень	8 тиждень	9 тиждень	10 тиждень	11 тиждень	12 тиждень	13 тиждень	14 тиждень	15 тиждень
Лекції	Л1	Л2	Л3	Л4	Л5		Л6		Л7, Л8		Л9	Л10	Л11		Л12, Л13
Семінарські заняття	С1		С2		С3	С4	С5	С6		С7	С8		С10	С11	
Контроль знань								МК 1						МК 2	ІНД 3

Л1 - лекції

С1 - семінарське заняття по темі 1

МК1 - модульний контроль 1

ІНД3 - індивідуальне навчально-дослідне завдання

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПОЛІТИКА ПРОВЕДЕННЯ АУДИТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Для якісного засвоєння курсу необхідна систематична та усвідомлена робота студентів в усіх видах навчальної діяльності: лекції, семінарські заняття, консультації, самостійна робота як індивідуальна, так і під керівництвом викладача.

При проведенні аудиторних занять домінуючими є проблемні, індивідуально-диференційовані, особистісно-орієнтовані форми проведення занять та технології компетентнісного навчання.

На лекціях у формі активної бесіди з елементами навчальної дискусії розглядаються основні теоретичні положення теми, які вимагають роз'яснення та уточнення з боку викладача. На лекціях вимагається активна участь студентів у обговоренні ключових положень теми, ведення стислого конспекту лекції.

Теоретичні знання, отримані студентами під час лекцій, обговорюються більш детально на **семінарських заняттях** у формі міні-дискусій, представлення міні-проектів, розв'язування практичних завдань (кейсів), розгляду правових ситуацій, складання правових і процесуальних документів.

При підготовці до семінарських занять студент опрацьовує теоретичні питання відповідно до плану заняття, звертаючи увагу на вимоги щодо оформлення (складання таблиць, структурно-логічних схем, глосаріїв, конспектів тощо). Інформаційними джерелами для здобувачів освіти є конспект лекцій та наведений у навчальних матеріалах перелік рекомендованої літератури щодо кожної теми. За наявності серед завдань семінарського заняття підготовки реферату – робота здобувачів освіти полягає у підготовці належно оформленого реферативного дослідження та публічного представлення його результатів.

У процесі семінарського заняття студенти вчаться формулювати свою точку зору, вільно володіти професійними термінами, логічно викладати матеріал, підбирати докази у підтвердження своїх думок, вчаться публічно виступати, правильно застосовувати норми права на практиці та приймати власні рішення у невизначених ситуаціях.

Питання для обговорення, практичні та індивідуальні завдання для підготовки до семінарських занять, конкретні вимоги до окремих тем занять подані у відповідних методичних вказівках.

Терміни проведення різних форм занять наведені у схемі вивчення дисципліни.

ВИМОГИ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Основним завданням самостійної роботи студентів є набуття навичок самостійного опрацювання фахових інформаційних джерел та оволодіння практичними навичками тлумачення і застосування правових норм як національного, так і міжнародного права.

Самостійна робота студентів організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання. Крім того, по деяких темах передбачається написання рефератів, міні-проектів, підготовки презентаційних матеріалів. Обсяг самостійної роботи визначається кількістю годин, передбачених робочою програмою.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою відповідно до **Положення про порядок рейтингового оцінювання знань (освітніх досягнень) здобувачів вищої освіти.**

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни здійснюється шляхом проведення контрольних заходів, які включають:

- *поточний контроль,*
- *модульний контроль,*
- *виконання індивідуального навчально-дослідного завдання.*

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку знань студентів з окремих тем та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи.

Ключовими методами демонстрації студентами результатів навчання при поточному контролі є:

- усне опитування - передбачає розгорнуту відповідь студента на оцінку; він повинен самостійно пояснити вивчений матеріал, довести наукові положення, навести власні приклади;
- дискусія - обґрунтування власної позиції у вирішенні проблемних питань;
- письмове опитування - з'ясування в письмовій формі ступеня оволодіння студентами знаннями, вміннями та навичками з тем дисципліни, визначення їх якості - правильності, точності, усвідомленості, вміння застосувати знання на практиці;
- тестова перевірка як один із видів письмового опитування - передбачає визначення рівня сформованості знань і вмінь з певної теми дисципліни за допомогою тестів відкритої і закритої форм;
- вирішення ситуативних завдань (кейсів) - проводиться з метою об'єктивного з'ясування спроможності студентів застосовувати правові норми, до конкретних життєвих ситуацій, перевірки професійних компетентностей із прийняття рішень в умовах невизначеності.

Ключовими формами демонстрації студентами результатів навчання при поточному контролі є:

- індивідуальна перевірка - проводиться щодо конкретних студентів і має на меті з'ясування рівня засвоєння студентом знань, умінь і навичок, рівня формування професійних компетентностей;
- фронтальна перевірка - форма контролю, що спрямована на з'ясування рівня засвоєння студентами програмного матеріалу за порівняно короткий час. Вона передбачає короткі відповіді з місця на короткі запитання або письмову роботу;

Модульний контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання після закінчення логічно завершеної частини лекційних та семінарських занять з певного змістового модуля.

Основною формою модульного контролю є завдання, які включають як і перевірку теоретичних положень курсу, так і розв'язування практичних завдань.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) студенти виконують самостійно під керівництвом викладача. Як правило, індивідуальні завдання виконуються окремо кожним студентом.

ІНДЗ є видом позааудиторної індивідуальної роботи студента навчального, навчально-дослідницького характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни і завершується оцінюванням. Це завершена теоретична або практична робота в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, вмінь і навичок, отриманих у процесі лекційних, семінарських занять, охоплює тему, декілька тем або зміст навчальної дисципліни в цілому.

Підсумковий контроль проводиться у формі диференційованого заліку.

Підсумковий контроль у формі диференційованого **заліку** - оцінюється на підставі результатів поточного та модульного контролів, захисту ІНДЗ, не передбачаючи обов'язкової присутності студента.

ПРИКЛАД розрахунку підсумкової оцінки, якщо форма підсумкового контролю диференційований залік	Модуль 1 (поточне опитування)	Модуль 2 (підсумкови й модульний контроль)	Модуль 3 (ІНДЗ)	Модуль 4 (екзамен)	Підсумкова оцінка
Вагові коефіцієнти, %	70	20	10	–	100

Бали здобувача освіти	80	85	90	–	82 бали
Формула розрахунку підсумкової оцінки в балах: $80 \cdot 0,7 + 85 \cdot 0,2 + 90 \cdot 0,1 = 82$					

ПОЛІТИКА ЩОДО ВІДВІДУВАННЯ ТА ПЕРЕСКЛАДАННЯ.

Здобувач освіти повинен дотримуватись [Правил внутрішнього розпорядку Коледжу](#) та відвідувати заняття згідно з розкладом. Очікується, що студенти відвідають усі лекції та семінарські заняття курсу. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, відрядження, участь у науково-дослідницьких заходах, міжнародне стажування навчання) може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідувати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватись термінів, що визначені для виконання усіх видів письмових робіт, які передбачено у межах курсу.

Пропущені заняття та незадовільні оцінки (поточний контроль, ПМК) повинні бути відпрацьовані згідно графіку консультацій викладача. Роботи (ПМК, ІНДЗ), які здаються із порушенням термінів без поважних причин, можуть бути оцінені на нижчу оцінку (до 10 балів).

До початку сесії студенти повинні виконати усі підсумкові контрольні заходи і отримати по кожному з Модулів 1, 2, 3 не менше 60 балів.

ПОЛІТИКА ЩОДО АПЕЛЯЦІЙ.

Студент має право оскаржити оцінку, отриману за результатами підсумкового семестрового контролю (крім незадовільної оцінки). Такі випадки регулюються [Положенням про апеляцію результатів підсумкового контролю знань студентів](#). Перескладання незадовільних оцінок здійснюється відповідно до [Положення про порядок ліквідації академічних заборгованостей здобувачами вищої освіти](#).

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ.

У Коледжі академічна доброчесність регулюється [Положенням про академічну доброчесність](#) та передбачається за замовчуванням. Це означає, що усі здані роботи є результатом розумової праці студента, їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв), втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Політики Коледжу та документи щодо академічної доброчесності (як інституційного, так і загальнодержавного значення) наведені на сторінці Коледжу [АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ](#)

ЛІТЕРАТУРНІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА КУРСУ

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
2. Господарський процесуальний кодекс від 6 листопада 1991 року № 1798-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12#top>
3. Кодекс України з процедур банкрутства 18 жовтня 2018 року № 2597-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#Text>
4. Про судовий збір: Закон України від 8 липня 2011 р. № 3674-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3674-17#Text>
5. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 червня 2016 року № 1402-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>

6. Про деякі питання практики застосування Господарського процесуального Кодексу України: Роз'яснення Вищого арбітражного суду України від 25.02.1992 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0018600-11#Text>
7. Про деякі питання вирішення спорів за участю податкових органів. Роз'яснення Вищого арбітражного суду України від 12 травня 1995 р. із змінами станом на 17.03.1998 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v_451800-95#Text
8. Про деякі питання практики застосування розділу VI Господарського процесуального кодексу України. Роз'яснення Вищого арбітражного суду України від 21.02.2013 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/va007600-13#Text>
9. Про деякі питання участі прокурора у розгляді справ, підвідомчих господарським судам. Роз'яснення Вищого господарського суду України № 7 від . 23.03.2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0007600-12#Text>
10. Про деякі питання підвідомчості і підсудності справ господарським судам. Роз'яснення Вищого господарського суду України N 10 від 24.10.2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0010600-11#Text>.
11. Господарський процес: підручник. / Світличний О. П. – Вид. 2, перероб. і доп. – К.: НУБіП України, 2018. – 342 с. URL: https://fpk.in.ua/images/biblioteka/4bac_pravo/Svitlychnyy.-Hospodarskyy-protses.pdf.
12. Господарське процесуальне право (у схемах і таблицях) : навчальний посібник / за заг. ред. Н.В. Никитченко. Чернівці : Десна Поліграф, 2019. 440 с. URL: https://fpk.in.ua/images/biblioteka/4bac_pravo/Hospodarskyy-protses-.pdf.
13. Господарський процес : навч. посіб. / [В. А. Кройтор, О. В. Синегубов, О. Г. Бортнік та ін.] ; за заг. ред. проф. В. А. Кройтора ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2020. – 328 с.
14. Господарський процес України : підручник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 316 с. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/4304/1/%D0%9C%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D1%85%20%D0%9B.%D0%92.%20--%20%D0%93%D0%9F%D0%A3%20---%20%D0%B2%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%82%D0%BA%D0%B0.pdf>.
15. Господарське процесуальне право : навчальний посібник для студентів спеціальності 081 «Право». КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад. С. І. Бевз. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 103 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/42381> .
16. Науково-практичний коментар Господарського процесуального кодексу України. Станом на 1 лютого 2022 р / За заг. ред. Короеда С. О. - Київ : Видавничий дім «Професіонал», 2022. - 420 с.

Інформаційні ресурси

Назва ресурсу або організації	Електронна адреса
Веб-сайти наукових установ	
Офіційний сайт Європейського суду з прав людини	http://www.echr.coe.int
Офіційний сайт Конституційного Суду України	http://www.ccu.gov.ua/uk/index
Офіційний сайт Верховного Суду	http://www.scourt.gov.ua
Офіційний сайт Міністерства юстиції України	https://minjust.gov.ua/ua
Єдиний державний реєстр судових рішень	http://www.reyestr.court.gov.ua

Офіційний сайт Державної судової адміністрації України	http://dsa.court.gov.ua/dsa
Відомості з Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні правопорушення	http://corrupt.informjust.ua/
Законодавство України	http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main
Електронний архів-репозитарій Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого	http://dspace.nlu.edu.ua/
Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського	http://www.nbu.gov.ua/
Національна парламентська бібліотека України	http://www.nplu.kiev.ua/
Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка	http://lib-gw.univ.kiev.ua/
Офіційний сайт Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна	http://www.library.univer.kharkov.ua/ukr/
Сайт зарубіжного законодавства (країни – члени ЄС)	http://www.legislationline.org/documents/section/criminal-